

Шановні здобувачі, викладачі та всі стейкхолдери!

*Колектив кафедри
засіданні кафедри
філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін
та робоча група ОП*

ПРОПОНУЄ
для громадського обговорення
проєкт оновленої
Освітньої програми
«Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)»
зі спеціальності
014.04 Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)
першого (бакалаврського) рівня
для здобувачів 2024 року вступу

Зауваження та пропозиції
просимо надсилати
до 24 червня 2024 року
на електронну адресу
n.shalashna@gmail.com

*Гарант освітньої програми -
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри філософії, історії
та соціально-гуманітарних дисциплін
Н.М. Шалашна*

ПРОЄКТ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ОСВІТНЯ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА) ПРОГРАМА «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»

ІД ОП	64243
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Ступінь вищої освіти	<u>бакалавр</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Предметна спеціальність	<u>014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)</u>

Таблиця пропозицій та внесення змін в ОП «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» бакалаврський рівень

№ з/п	Пропозиція	Автор (хто вносить)	Дата внесення	Затверджені та упроваджені зміни	Документ, дата затв. змін
1.	Оновити умови вступу відповідно до «Правил вступу до ДДПУ» 2022 р.	Гарант ОП — к.і.н., доц. Шалашна Н.М. На підставі: 1. Наказів ДДПУ: - від 13.01.22 №13 «Щодо вдосконалення ОП» (за результатами акредитаційних експертиз); 2. Правил прийому до ДДПУ у 2022 р. (від 30.05.2022).	02.06.2022	Передумови вступу подано згідно з Правилами вступу 2022 року – Національний мультипредметний тест та мотиваційний лист	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 28.05.2022 р.
2.	Внести до ОП зміни відповідно до рішень та наказів ДДПУ, рекомендацій НМВ, ПЛАПК: 1. Скоригувати зміст Інтегральної компетентності у відповідності до вимог <i>Тимчасового стандарту ДДПУ для спеціальності 014 Середня освіта (за предм. спеціальностями) першого</i>	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна. Відповідно до Положення про освітні програми в ДВНЗ «ДДПУ» та на виконання наказу ДДПУ « <i>Щодо вдосконалення освітніх програм</i> » №13 від 13.01.2022 р., наказу ДДПУ « <i>Про затвердження та введення в дію Тимчасового стандарту ДДПУ для спеціальності 014 Середня освіта (за</i>	30.03.2023	1. Інтегральну компетентність викласти в наступному змісті: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти (фахової передвищої освіти), що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти. 2. ЗК 11 викласти в наступному	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 9 від 18.04.2023 р.

	<p>(бакалаврського) рівня вищої освіти, зі змінами» (затв. Наказом №68 від 22.02.2023 р.)</p> <p>2. Оновити зміст загальних предметних компетентностей у відповідності із Тимчасового стандарту ДДПУ для спеціальності 014 Середня освіта (за предм. спеціальностями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зі змінами» (затв. Наказом №68 від 22.02.2023 р.)</p>	<p>предм. спеціальностями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зі змінами» №68 від 22.02.2023 р.; наказу ДДПУ «Про внесення змін та доповнень до «Положення про освітні програми ДДПУ» № 69 від 22.02.2023 р.;. наказу ДДПУ «Щодо затвердження переліку обов'язкових дисциплін для ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» №74 від 23.02.2023 р., наказу ДДПУ «Про перегляд та оновлення (у формі модернізації) освітніх програм першого (бакалаврського) рівня» №80 від 28.02.2023 р.</p>		<p>змісті: Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.</p>	
3.	<p>Внести до ОП зміни відповідно до Тимчасового стандарту вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський</p>	<p>Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.</p>	16.05.2023	<p>Внести зміни у позиції:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Професійна кваліфікація; - Опис предметної області /Об'єкт вивчення/ цілі навчання - Працевлаштування випускників 	<p>Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.05.2023 р.</p>

	<p>державний педагогічний університет».</p> <p>Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь бакалавр. Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).</p> <p><i>[Зі змінами, внесеними на підставі врахування проєкту Стандарту во спец. 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), бакалаврський рівень., МОНУ, 2023 р.; в редакції, затвердженій рішенням вченої ради ДДПУ, протокол № 7 від 27.04.2023 р.]</i></p>			<p>- Інтегральна компетентність</p> <p>- Виробнича (педагогічна) практична підготовка, замінивши термін “середня освіта, фахова передвища освіта” на “середня освіта”.</p>	
		Зміни 2024 р.			
4.	Змінити назви та внести відповідні зміни в зміст ВК 9 “Спеціальні	Буткова Л.В., стейкхолдер, включений до робочої групи ОП.	29.01.2024	Внести зміни у назву ВК та забезпечити в змісті викладання набуття здобувачами	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 8 від 8.02.2024 р.

	історичні дисципліни” на “Спеціальні історичні дисципліни з методикою навчання”.			компетентностей із викладання елементів спеціальних історичних дисциплін.	
5.	Змінити назви та внести відповідні зміни в зміст ВК 11 “Історична географія” на “Історична географія та регіональна історія України”.	Буткова Л.В., стейкхолдер, включений до робочої групи ОП.	29.01.2024	Внести зміни у назву ВК та забезпечити в змісті викладання набуття здобувачами компетентностей із викладання елементів спеціальних історичних дисциплін.	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 8 від 8.02.2024 р.
6.	У відповідності до Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 року № 260. Змінити назву ОП Середня освіта (історія) на Середня освіта (історія та громадянська освіта). Внести	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.	14.03.2024	Змінити назву ОП Середня освіта (історія) на Середня освіта (історія та громадянська освіта). Внести зміни у позиції: - Змінити формулювання ПК 2 “Знання сучасних досліджень в галузі історії” на Знання сучасних досліджень в галузі історії та громадянської освіти”. - Змінити формулювання ПК 7. “Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій” на “Знання наукових основ методики навчання історії, правознавства та громадянської освіти, організації процесу пізнання та виховання учнів	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 9 від 15.03.2024 р.

відповідні зміни до назв та змісту ОК, формулювання відповідних ПК та ПРН.

різних вікових категорій”.

- Змінити формулювання ПК 9 “Знання нових підходів до шкільної історичної в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції” на “Знання нових підходів до шкільної історичної та громадянської освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції”.

- Змінити формулювання ПРН 21 “*Знає* зміст шкільних курсів історії, *проектує* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці” на “*Знає* зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, *проектує* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії та громадянської освіти, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці”.

- Змінити назву і внести відповідні зміни у зміст ОК 25 Шкільний курс *всесвітньої історії*

з методикою викладання (за вимогами НУШ) на “Шкільний інтегрований курс історії з методикою навчання (за вимогами НУШ).

- Змінити назву і внести відповідні зміни у зміст ОК 26 Шкільний курс історії України з методикою викладання (за вимогами НУШ) на “Шкільний курс громадянської освіти з методикою навчання (за вимогами НУШ).

- Змінити назву і внести відповідні зміни у зміст ОК 29 Шкільна історична освіта в Україні і світі на «Шкільна історична та громадянська освіта в Україні і світі».

- Змінити назву і внести відповідні зміни у зміст ВК 5 «Шкільний курс «Людина і світ» (з методикою викладання)» на «Україна в історії Європи та європейська політика незалежної України (з методикою навчання)», «Шкільний курс «Суспільствознавство» (з методикою викладання)» на «Євроінтеграційні процеси в історико-культурному та правовому вимірі (з методикою навчання); «Організація роботи вчителя історії в умовах НУШ» на

«Організація роботи вчителя історії та громадянської освіти в умовах НУШ».

- Змінити назву і внести відповідні зміни у зміст ВК 9 «Спеціальні історичні дисципліни» на «Спеціальні історичні дисципліни з методикою навчання», «Пам'яткознавство» на «Пам'яткознавство та пам'яткоохоронна робота з методикою навчання», «Основи археології» на «Основи архівознавства».

- Замінити ВК 10, запровадивши наступні вибіркові дисципліни: «Теорія демократії та базові цінності демократичного суспільства», «Демократизація освітнього процесу: принципи, цінності, механізми» «Громадянське суспільство і політика».

Замінити ВК 17 блочного вибору вибіркового блоку «Історія та технології навчання історії» «Історія мистецтв» на «Основи критичного мислення (з методикою навчання)».

В таблиці 2.2. в рядку ОК 26 вилучити ПК7, ПРН 19 та ПРН 21.

7.	З метою забезпечення формування необхідних предметно-фахових компетентностей змінити назву та внести відповідні зміни в зміст ВК 4 “Джерелознавство” на “Джерелознавство з методикою навчання”	Буткова Л.В., стейкхолдер, включений до робочої групи ОП.	12.04.2024	Змінити назву та внести відповідні зміни в зміст ВК 4 “Джерелознавство” на “Джерелознавство з методикою навчання”	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 10 від 25.05.2024 р.
8.	Внести в структуру ОП такі уточнення та доповнення відповідно до рішень та наказів ДДПУ, рекомендацій НМВ, ПЛАПК: 1. Визначити формами контролю у Розділі 2.1 для ОК 28. Курсова робота з методики викладання історії – захист (диф. залік); для ОК 31–33. Практична підготовка (за видами) – захист звітної документації (залік/ – для навчальної ПП; диф.	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна на підставі наказів ДДПУ: - № 29 від 18.01.2024 р. «Про внесення змін до змісту та структури освітніх програм спеціальностей»; - № 161 від 01.05.2024 р. «Про перегляд освітніх програм спеціальностей першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня».	20.05.2024	Визначити формами контролю у Розділі 2.1 для ОК 28. Курсова робота з методики викладання історії – захист (диф. залік); для ОК 31–33. Практична підготовка (за видами) – захист звітної документації (залік/ – для навчальної ПП; диф. залік – для виробничої ПП); 2. Відобразити в дужках семестри проведення форм контролю ОК, якщо вони вивчаються понад 1-го семестру. 3. Змінити назви практичної підготовки здобувачів.	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 10 від 21.05.2024 р.

	залік – для виробничої ПП); 2. Відобразити в дужках семестри проведення форм контролю ОК, якщо вони вивчаються понад 1-го семестру. 3. Змінити назви практичної підготовки здобувачів.				
9.	У зв'язку із закінченням терміну дії грантової програми на реалізацію проекту «Історія та культура Донбасу» від Польської Академії Наук та Національної Академії Наук Сполучених Штатів під керівництвом Інституту археології та етнології Польської академії наук внести зміни до розділу “Профіль освітньої програми”.	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.	12.06.2024	Вилучити із розділу 1 “Профіль освітньої програми” пункту 3 “Характеристика освітньої програми” підрозділу “Особливості програми/Унікальність програми” наступний текст: Освітня програма розроблена з урахуванням задач проекту «Історія та культура Донбасу» (забезпечується грантовою програмою від Польської Академії Наук та Національної Академії Наук Сполучених Штатів під керівництвом Інституту археології та етнології Польської академії наук.	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.06.2024 р.
10.	На основі досвіду впровадження ОП в освітній процес:	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.	12.06.2024	Змінити назву та внести відповідні зміни в зміст ОК 22 “Історія середніх віків та	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від

	Змінити назву та внести відповідні зміни в зміст ОК 22 “Історія середніх віків та раннього Нового часу”, замінивши на “Історія середніх віків”.			раннього Нового часу”, замінивши на “Історія середніх віків”.	18.06.2024 р.
11.	У Розділі 1, п. 1 – Загальна інформація оновити передумови вступу відповідно до «Правил прийому до базового університету Державного вищого навчального закладу “Донбаський державний педагогічний університет» у 2024 році”»	Член робочої групи, д-р пед.н., проф. Воронова Н.С. На підставі: Наказу МОН № 266 від 06.03.2024 «Про затвердження порядку Прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» та «Правил прийому до базового університету Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» у 2024 році» (Протокол №7 від 25.04.2024 р.).	12.06.2024	У Розділі 1, п. 1 – Загальна інформація оновлено передумови вступу на основі «Правил прийому до базового університету Державного вищого навчального закладу “Донбаський державний педагогічний університет» у 2024 році”»	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.06.2024 р.
12	У відповідності до Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними	Член робочої групи, д-р пед.н., проф. Воронова Н.С.	14.06.2024	Внести зміни в назву та зміст ОК 18 “Ранньомодерна історія України” та ОК 19 “Нова історія України”, об’єднавши їх в один ОК 18 “Нова історія України” (3 семестр, 4 кредити, форма контролю — залік). Запровадити ОК 19 “Основи	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.06.2024 р.

	спеціальностями), затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 року № 260 для забезпечення формування необхідних компетентностей запровадити нову навчальну дисципліну “Основи правознавства з методикою навчання”.			правознавства з методикою навчання” (4 семестр, 4 кредити, форма контролю — залік).	
13	З метою вдосконалення використання навчального часу та покращення формування відповідних компетентностей внести зміни у розподіл ОК за семестрами.	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.	14.06.2024	<p>1) Перенести ОК 8 “Основи медичних знань та цивільного захисту” з 1 в 2 семестр. Кількість кредитів і форму контролю не змінювати.</p> <p>2) ОК 21 “Історія первісного суспільства та Стародавнього Сходу” перенести з 2 в 1 семестр. Кількість кредитів — 5, форма контролю — екзамен.</p> <p>3) Для ОК 14 “Вступ до спеціальності” зменшити кількість кредитів (4 кредити) і змінити форму семестрового контролю (залік).</p> <p>4) Для ОК 16 “Археологія та стародавня історія України” зменшити кількість кредитів (5 кредитів). Форму семестрового контролю не змінювати (екзамен).</p> <p>5) Для ОК 27 “Історія Стародавньої Греції і Риму” змінити кількість</p>	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.06.2024 р.

				кредитів (5,5). Форму контролю не змінювати. Внести відповідні зміни у навчальний план.	
14.	На виконання наказу МОН України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» та у відповідності до Наказу ДВНЗ ДДПУ №217 від 17.06.2024 Про внесення змін та доповнень до освітніх програм першого (бакалаврського) рівня: 1) позицію «Загальні компетентності» розділу 6. «Програмні компетентності» доповнити пунктом такого змісту: ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись	Гарант ОП – к.і.н., доц. Н.М. Шалашна.	14.06.2024	На виконання наказу МОН України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» та у відповідності до Наказу ДВНЗ ДДПУ №217 від 17.06.2024 Про внесення змін та доповнень до освітніх програм першого (бакалаврського) рівня: 1) позицію «Загальні компетентності» розділу 6. «Програмні компетентності» доповнити пунктом такого змісту: ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності; розділ 7. «Програмні результати навчання» доповнити пунктом такого змісту: ПРН 15. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості	Протокол засідання кафедри ФІСГД № 11 від 18.06.2024 р.

ь принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;
розділ 7. «Програмні результати навчання» доповнити пунктом такого змісту: ПРН 15. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та

до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вмінні застосовувати їх у професійній діяльності.
3) Доповнити визначеними ЗК та ПРН зміст ОК.6. Професійна етика, естетика; ОК 12. Менеджмент, маркетинг, економіка освіти; ОК 14. Вступ до спеціальності, ОК 19 Основи правознавства з методикою навчання.
4) Внести відповідні зміни до Матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання, Матриці відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам, Матриці забезпечення програмних результатів навчання освітніми компонентами, таблиці 2.2.

вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
3) Доповнити визначеними ЗК та ПРН зміст ОК 6. Професійна етика, естетика; ОК 12. Менеджмент, маркетинг, економіка освіти; ОК 14. Вступ до спеціальності , ОК 19 Основи правознавств а з методикою навчання.

ПЕРЕДМОВА
ОП «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

I. Розроблена з урахуванням:

- Тимчасового стандарту вищої освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь бакалавр. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), рішення вченої ради Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», протокол № 7 від 20.04.2021 р., зі змінами, внесеними на підставі врахування проекту Стандарту вищої освіти спец. 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), бакалаврський рівень., МОНУ, 2023 р.; в редакції, затвердженій рішенням вченої ради ДДПУ, протокол № 7 від 27.04.2023 р.;

II. Розробники освітньої програми – робоча група кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін у складі:

***Науково-педагогічні працівники,
які працюють в ДДПУ за основним місцем роботи:***

1. Шалашна Н.М. – гарант освітньої програми, диплом про вищу освіту магістра, за спеціальністю «Історія та археологія», кандидат історичних наук зі спеціальності 07.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа), доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін; доцент. Стаж науково-педагогічної роботи – 21 р.

2. Бондаренко П.С. – диплом про вищу освіту бакалавра, за спеціальністю «Історія», диплом про вищу освіту магістра, за спеціальністю «Політологія», доктор філософії (PhD) у галузі знань «Гуманітарні науки» спеціальність «032 Історія та археологія», старший викладач кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін. Стаж науково-педагогічної роботи – 2 р.

3. Швидкий С.М. – диплом про вищу освіту спеціаліста, за спеціальністю «Філологія», доктор історичних наук зі спеціальності 07.00.05 – етнологія (032 Історія та археологія), доцент кафедри української мови та літератури; доцент. Стаж науково-педагогічної роботи – 30 р.

4. Воронова Н.С. – диплом про вищу освіту магістра, за спеціальністю «Початкове навчання», доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін; професор. Стаж науково-педагогічної роботи – 17 р.

СТЕЙКХОЛДЕРИ, включені до робочої групи:

1. Євдокімова Оксана Валеріївна, директор КПНЗ “Донецька обласна Мала академія наук учнівської молоді”

2. Буткова Лариса Володимирівна, заступник директора Слов’янського опорного закладу загальної середньої освіти Слов’янської міської ради Донецької області

3. Никонова Ірина В'ячеславівна вчитель історії Слов'янської ЗОШ I-III ступенів №4

4. Удич Артур Сергійович, здобувач освіти **ОП Середня освіта (історія) першого (бакалаврського) рівня освіти**

Рецензенти освітньої програми:

1. **Лаврут Ольга Олександрівна**, доктор історичних наук, доцент Донецького обласного інституту післядипломної освіти
2. **Белік Ольга Анатоліївна**, учитель історії Опорного закладу середньої освіти імені Василя Стуса Краматорської міської ради Донецької області
3. **Бабенко Оксана Анатоліївна**, директор Слов'янського педагогічного ліцею Слов'янської міської ради Донецької області

Рецензії-відгуки додаються.

Нормативні документи, на підставі яких розроблено освітню програму:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] (у редакції від 26.02.2021).
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] (у редакції від 01.01.2021).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс] (зі змінами у редакції від 01.08.2020) .
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
4. Постанова КМУ від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>
5. Національна рамка кваліфікацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
6. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Мінекономіки № 2736 від 23.12.2020 р.
<https://www.me.gov.ua/ascod/List?lang=uk-UA&id=d6a26174-d0fd-406b-9c30-7a4043f04eb5&tag=SistemaOblikuPublichnoiInformatsii&pageNumber=8&fCtx=inName&fSort=date&fSdir=desc>
7. Концепція розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р.
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584.)
https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
9. Постанова КМУ від 29.04.2015 №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами у редакції від 01.02.2017).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
10. Положення «Про освітні програми ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Наказ ДДПУ від 28.08.2020 №463.
<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/026.pdf>
11. Тимчасовий стандарту вищої освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь бакалавр. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), рішення вченої ради Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», протокол № 7 від 27.04.2023 р.

З урахуванням вивченого досвіду таких ЗВО:

- Львівський національний університет імені Івана Франка
(<https://clio.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-history-education>).
- Волинський національний університет імені Лесі Українки
(<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/serednya-osvita-istoriya-pravoznavstvo-plan-zatv-2023-r-1>)
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(<https://drive.google.com/file/d/12AwiREQtKWskVBDpzn8GsV3xIP51QseG/view>)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

1 — ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет». Факультет гуманітарної та економічної освіти. Кафедра, відповідальна за реалізацію ОП: філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	<i>Ступінь бакалавр</i> Кваліфікація – Бакалавр освіти за спеціальністю «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)». Професійна кваліфікація - Вчитель історії та громадянської освіти Кваліфікація в дипломі - Бакалавр освіти. Середня освіта (історія та громадянська освіта). Вчитель історії та громадянської освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма “Середня освіта (Історія та громадянська освіта)” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	<i>Диплом бакалавра, одиничний</i> , обсяг ОП: Обсяг освітньої програми за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС, нормативний термін навчання – 3р.10 місяців.
Наявність акредитації	не акредитована
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень.
Передумови Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та результатів навчання	Для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту; особи, які здобули ступінь «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст») Прийом (зарахування) осіб здійснюється на конкурсній основі з урахуванням показників, які регламентуються Умовами вступу до ЗВО України та Правилами прийому до ДДПУ в 2023 р. На базі повної загальної середньої освіти – на конкурсній основі за результатами: Національного мультипредметного тесту (НМТ) 2024 р., що включає завдання з: 1) української мови, 2) математики, 3) історії України, 4) іноземної мови, або фізики, або хімії, або біології, або географії, або української літератури та мотиваційного листа / або за сертифікатами ЗНО 2021–2023 рр. (включають оцінки з таких предметів: 1) українська мова та література, 2) математика,

	<p>3) історія України або біологія, іноземна мова, географія, фізика, хімія) та мотиваційного листа</p> <p>/ або за результатами екзаменів із конкурсних предметів (для категорії осіб, яким надано таке право Умовами вступу до ЗВО України) (бюджет)) та мотиваційного листа (контракт), що визначено Умовами вступної кампанії у 2024 році в умовах війни та подолання її наслідків.</p> <ul style="list-style-type: none"> - заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою <u>фахової передвищої освіти</u> в обсязі не більше ніж 60 кредитів ЄКТС. - заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки <u>молодшого бакалавра</u> (освітньо-кваліфікаційного рівня «<u>молодший спеціаліст</u>») не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальностей, що відповідають освітній програмі.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до первинної акредитації (2025 р.)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ddpu.edu.ua/index.php/osvitno-profesiini-prohramy
2 — МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
<p>Створення цілісної системи підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), здатних розв'язувати актуальні проблеми сучасної педагогічної науки, та вести свою педагогічну діяльність відповідно до набутої академічної кваліфікації.</p> <p>Формування у здобувачів загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього характеру в галузі 01 Освіта/Педагогіка та здатностей до реалізації практичних результатів навчання в самостійній професійній діяльності в ЗЗСО, закладах фахової передвищої освіти.</p>	
3 — ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціальністю) на рівні базової середньої освіти.</p> <p>Цілі навчання: формування інтегральної, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей вчителя закладу загальної середньої освіти, що проводить освітню діяльність на рівні базової середньої освіти, необхідних для розв'язання</p>

	<p>складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, наукові концепції та принципи фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування предметних компетентностей за спеціальністю, теоретичні основи наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання (за спеціальністю) у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, методи відповідних наук, освітні технології та методики формування компетентностей за відповідною спеціальністю в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю).</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма — професійної орієнтації
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Освітня програма спрямована на здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) з вибіркоким освітнім компонентом, представленим вибіркокими блоками дисциплін (для можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії студента).</p> <p>Передбачає професійно-практичну, педагогічну, методичну та психологічну підготовку здобувачів до професійної діяльності в якості вчителя історії в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>Ключові слова: історія, історія України, історія української культури, всесвітня історія, середня освіта, археологія, музеєзнавство, краєзнавство, громадянська освіта.</p>
Особливості програми / Унікальність програми	Освітньо-професійна програма орієнтована, в першу чергу, на підготовку вчителів для східного регіону України, що зумовлює окрему увагу до проблем історії та сучасності краю. Особливості програми реалізуються як через викладання спеціальних дисциплін, пов'язаних з історією краю та його культури, так і через практичну підготовку (музейна, історико-краєзнавча практики) та інші види діяльності.
4 — ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	заклади загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати),

	<p>установи та організації у сфері освіти. Назва професії (професійної назви роботи) та її код згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (згідно наказу Міністерства освіти України №810 від 25.10.2021 р. «Про затвердження Зміни №10 до національного класифікатора ДК 003:2010» 2320 — Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти</p>
Академічні права випускників	<p>Здобувач ступеня бакалавра спеціальності 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) має право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вступ на освітньо-професійну / освітньо-наукову програму підготовки за даною спеціальністю; - набуття кваліфікації за іншими спеціальностями/спеціалізаціями в системі вищої/ післядипломної освіти.
5 — ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	<p>Основні підходи, методи та технології, які використовуються в освітній програмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентроване навчання, - самонавчання, - проблемно-орієнтоване навчання, - навчання через педагогічну практику, на основі компетентнісного, системного, партисипативного та інтегративного підходів.
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано / незараховано) та за накопичувальною бально-рейтинговою (100-бальною) системою, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на опанування навчального навантаження з освітньої програми.</p> <p>Шкала оцінювання в ДДПУ: відмінно – 90-100 б.; добре – 75-89 б.; з задовільно – 60-74 б.; незадовільно – 26-59 б.; неприйнятно – 0-25 б.</p> <p>Види контролю: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, есе, презентації, практика.</p>
6 — ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації</p>	

освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

Визначені Стандартом ВО та Професійним стандартом вчителя

ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.
ЗК 2	Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.
ЗК 4	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
ЗК 5	Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
ЗК 7	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 8	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК 9	Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.
ЗК 10	Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Визначені ЗВО

ЗК 11	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.
ЗК 12	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

Визначені Стандартом ВО та Професійним стандартом вчителя

СК 1	Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.
СК 2	Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.
СК 3	Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів

	навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.
СК 4	Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.
СК 5	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.
СК 6	Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.
СК 7	Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.
СК 8	Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
СК9	Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
	Визначені ЗВО
СК 10	Здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти).
СПЕЦІАЛЬНІ (ПРЕДМЕТНІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ (ПК) за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	
Визначені Стандартом ВО	
ПК 1.	Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.
ПК 2.	Знання сучасних досліджень в галузі історії та громадянської освіти.
ПК 3.	Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.
ПК 4.	Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.
ПК 5.	Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.
ПК 6.	Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.
ПК 7.	Знання наукових основ методики навчання історії, правознавства та громадянської освіти, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8.	Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.
ПК 9.	Знання нових підходів до шкільної історичної та громадянської освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.
ПК 10.	Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)

Визначені Стандартом ВО та Професійним стандартом вчителя

ПРН 01	<i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.
ПРН 02	<i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.
ПРН 03	<i>Називає і аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 04	<i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично <i>оцінює</i> результати їх навчання та ефективність уроку.
ПРН 05	<i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.
ПРН 06	<i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, <i>уміє надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.
ПРН 07	<i>Демонструє</i> знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), <i>оперує</i> базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.
ПРН 08	<i>Генерує</i> обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.
ПРН 09	<i>Застосовує</i> сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.
ПРН 10	<i>Демонструє</i> володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.
ПРН 11	<i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.
ПРН 12	<i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
ПРН 13	<i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, <i>обґрунтовує</i> необхідність

	використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.
ПРН 14	<i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.
ПРН 15	<i>Знає</i> основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та <i>вміє</i> застосовувати їх у професійній діяльності.
	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ для предметної спеціальності 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) визначені Стандартом
ПРН 16	<i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.
ПРН 17	<i>Знає</i> і <i>аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.
ПРН 18	<i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.
ПРН 19	<i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.
ПРН 20	<i>Використовує</i> краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; <i>розуміє</i> й <i>популяризує</i> історико-культурну спадщину України та світу.
ПРН 21	<i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію щодо суперечливих питань.
ПРН 22	<i>Знає</i> зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, <i>проектую</i> і <i>здійснює</i> навчальний процес, <i>обирає</i> оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання історії та громадянської освіти, <i>уміє</i> оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.
ПРН 23	<i>Володіє</i> здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.
ПРН 24	<i>Цінує</i> різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва
ПРН 25	<i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
компетентностей та результатів навчання ОП дескрипторам НРК
(знання, уміння, комунікація, автономність)

Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
ЗК 1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10	ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10	ЗК 3, ЗК 4, ЗК 6	ЗК 1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 10
СК 1, СК 2, СК 3, СК 4, СК 7, СК 9, СК 13, СК 16, СК 19, СК 20	СК 2, СК 3, СК 4, СК 5, СК 6, СК 7, СК 8, СК 9, СК 11, СК 12, СК 13, СК 14, СК 15, СК 16, СК 17, СК 18, СК 19, СК 20	СК 3, СК 4, СК 7, СК 10, СК 14, СК 15, СК 16, СК 18	СК 3, СК 4, СК 6, СК 7, СК 8, СК 10, СК 17
ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 16, ПРН 18	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 18	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 17, ПРН 19	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20

8 – РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення	Підготовку за ОП здійснює кафедра (відповідальна за реалізацію ОП) «філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін», до складу яких входять 15 НПП, із них: 14 – з науковими ступенями, вченими званнями, 5 – доктори наук, 4
-----------------------------	--

	<p>професори.</p> <p>100 % науково-педагогічних працівників, які задіяні у викладанні дисциплін освітнього компоненту програми, мають наукові ступені та вчені звання за спеціальностями 032 Історія, 011 Освітні, педагогічні науки чи спорідненими спеціальностями</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Наявна матеріально-технічна база повністю дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОП.</p> <p>Для здійснення освітнього процесу за спеціальністю «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня обладнано: 3 лекційних аудиторії, 12 групових аудиторій, з них 3 спеціалізовані кабінети, 3 комп'ютерні класи, зокрема:</p> <p>Приміщення для занять студентів загальною площею 543,8 м², зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - приміщення для проведення потокових лекцій — 3: (№№ 622, 618, 719) - приміщення для проведення семінарських і практичних занять — 6: (№№ 610, 607, 702, 707, 710, 711, 720, 721); - комп'ютерних класів — 3: №№ 703, 615, 616). <p>30% аудиторій мають мультимедійне обладнання.</p> <p>Кількість ПК для студентів спеціальності становить – 25 одиниць. Усі навчальні аудиторії під'єднанні до мережі Інтернет та локальної мережі університету.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення достатнє для забезпечення освітнього процесу за ОП.</p> <p>Усі дисципліни навчального плану ОП забезпечені: а) силабусами; б) навчально-методичними комплексами дисциплін:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робочими програмами навчальних дисциплін; - завданнями та методичними рекомендаціями до практичних, лабораторних робіт; - завданнями для організації самостійної роботи студентів; - завданнями для поточного та підсумкового контролю; - робочими програмами практичної підготовки; - методичними вказівками та тематикою курсових робіт; - матеріалами для проведення підсумкової атестації; <p>в) підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками; г) фаховими періодичними виданнями.</p> <p>Підтримується в актуальному стані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ДДПУ – http://ddpu.edu.ua - інформаційний ресурс / офіційна сторінка факультету – http://ddpu.edu.ua/fmfakultet - діють точки доступу WiFi; - упроваджена система дистанційного навчання Moodle – http://ddpu.edu.ua:9090/moodle; - електронна бібліотека – http://ddpu.edu.ua:8081/uk

- електронний архів-репозиторій – <http://ddpu.edu.ua:8083/ddpu>

9 — АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність	Можлива: відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДДПУ та за умови укладання двосторонніх угод між ДДПУ та закладами-партнерами України
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива: відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДДПУ та за умови укладання двосторонніх угод між ДДПУ та іноземними закладами-партнерами
Навчання іноземних здобувачів ВО	-

**2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (ОК) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (Історія)» (першого) бакалаврського рівня вищої освіти
2.1. Перелік освітніх компонентів ОП, кредитний розподіл та форми ПК**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семстри вивчення
1	2	3	4	5
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП				
Загальна підготовка				
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	Екзамен	1
ОК 2	Філософія	5	Екзамен	4
ОК 3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	12	Залік (2,6), екзамен (4,8)	1-8
ОК 4	Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці	3	Залік	3
ОК 5	Фізичне виховання	4	Залік (2)	1-2
ОК 6	Професійна етика, естетика	3	Залік	7
ОК 7	Інформаційні технології	3	Залік	3
ОК 8	Основи медичних знань та цивільного захисту	3	Залік	1
Професійна підготовка				
ОК 9	Інклюзивна освіта	3	Залік	6
ОК 10	Педагогіка	5	Екзамен	3
ОК 11	Психологія	5	Екзамен	3
ОК 12	Менеджмент, маркетинг, економіка освіти	3	Залік	6
ОК 13	Математичні методи моніторингу якості освіти	3	Залік	7
ОК 14	Вступ до спеціальності	4	Залік	1
ОК 15	Історія світової та української культури	8	Залік (1), екзамен (2)	1-2
ОК 16	Археологія та стародавня історія України	5	Екзамен	1
ОК 17	Середньовічна історія України	5	Екзамен	2
ОК 18	Нова історія України	4	Залік	3
ОК 19	Основи правознавства з методикою навчання	4	Екзамен	4
ОК 20	Новітня історія України	4,5	Залік	5
ОК 21	Історія первісного суспільства та Стародавнього Сходу	5	Екзамен	1
ОК 22	Історія середніх віків	5	Екзамен	3
ОК 23	Нова історія країн світу	3,5	Залік	4
ОК 24	Новітня історія країн світу	4,5	Залік	5
ОК 25	Шкільний інтегрований курс історії з методикою навчання (за вимогами НУШ)	4	Екзамен	3
ОК 26	Шкільний курс громадянської освіти з методикою навчання (за вимогами НУШ)	5	Екзамен	5
ОК 27	Історія Стародавньої Греції і Риму	5,5	Екзамен	2

ОК 28	Курсова робота (методика навчання історії)	3	Захист (диф.залік)	5
ОК 29	Шкільна історична та громадянська освіта в Україні і світі	9	Залік, екзамен	1,2
ОК 30	Історія церкви та релігійної думки в Україні	4	Залік	2
Практична підготовка				
ОК 31	Навчальна практична підготовка	9	захист звітної документації (залік)	4
ОК 32	Виробнича практична підготовка (предметно-фахова)	9	захист звітної документації (диф.залік)	6
ОК 33	Виробнича (педагогічна) практична підготовка (у закладах загальної середньої освіти на рівні базової загальної середньої освіти)	18	захист звітної документації (диф.залік)	8
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		176	12/24	

ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП				
ДИСЦИПЛІНИ ШИРОКОГО ВИБОРУ*				
ВК 1	Дисципліна широкого вибору 1	3	Залік	4
ВК 2	Дисципліна широкого вибору 2	3	Залік	6
ВК 3	Дисципліна широкого вибору 3	3	Залік	8
ДИСЦИПЛІНИ ФАХОВОГО ВИБОРУ**				
ВК 4	Дисципліна фахового вибору 1	6	Екзамен	5
ВК 5	Дисципліна фахового вибору 2	6	Екзамен	5
ВК 6	Дисципліна фахового вибору 3	3	Залік	6
ВК 7	Дисципліна фахового вибору 4	4	Екзамен	7
ВК 8	Дисципліна фахового вибору 5	4	Екзамен	7
ВК 9	Дисципліна фахового вибору 6	4	Залік	8
ВК 10	Дисципліна фахового вибору 7	3,5	Залік	8
ДИСЦИПЛІНИ БЛОЧНОГО ВИБОРУ***				
ВК 11	Дисципліна блочного вибору 1	3	Залік	4
ВК 12	Дисципліна блочного вибору 2	4	Екзамен	6
ВК 13	Дисципліна блочного вибору 3	3,5	Екзамен	6
ВК 14	Дисципліна блочного вибору 4	3	Залік	7
ВК 15	Дисципліна блочного вибору 5	3	Залік	7
ВК 16	Дисципліна блочного вибору 6	4	Залік	8
ВК 17	Дисципліна блочного вибору 7	4	Залік	8
Загальний обсяг вибірових компонент:		64	10/5	
АТЕСТАЦІЯ				
Атестаційний екзамен за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)				
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	22/29	

ДОДАТОК А.

***Широкий вибір ВК1-ВК3** здійснюється із загальноуніверситетського переліку вибіркових дисциплін <https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/vybirkovyi-dystsypliny>

ДОДАТОК Б.**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ФАХОВОГО ВИБОРУ**

ВК 4	Джерелознавство з методикою навчання
	Історіографія історії України
	Історіографія всесвітньої історії
ВК 5	Україна в історії Європи та європейська політика незалежної України (з методикою навчання)
	Євроінтеграційні процеси в історико-культурному та правовому вимірі (з методикою навчання)
	Організація роботи вчителя історії та громадянської освіти в умовах НУШ
ВК 6	Етнологія України
	Історична демографія України
	Етнічна історія України
ВК 7	Художні практики людства (з методикою навчання)
	Історія українського мистецтва (з методикою навчання)
	Шкільний курс художньої культури (з методикою навчання)
ВК 8	Історичне краєзнавство
	Історія Південно-Східної України
	Культура Південно-Східної України
ВК 9	Спеціальні історичні дисципліни з методикою навчання
	Пам'яткознавство та пам'яткоохоронна робота з методикою навчання
	Основи архівознавства
ВК 10	Теорія демократії та базові цінності демократичного суспільства.
	Демократизація освітнього процесу: принципи, цінності, механізми.
	Громадянське суспільство і політика

ДОДАТОК В.**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН БЛОЧНОГО ВИБОРУ****Вибірковий блок «Історія та технології навчання історії»**

ВК 11	Історія української діаспори
ВК 12	Актуальні проблеми сучасної історії України
ВК 13	Актуальні проблеми всесвітньої історії ХХ-ХХІ ст.
ВК 14	Історія української державності
ВК 15	Інформаційні технології в роботі вчителя історії
ВК 16	Музеєзнавство
ВК 17	Основи критичного мислення з методикою навчання

Вибірковий блок «Історико-краєзнавча та екскурсійна робота»

ВК 11	Історична географія та регіональна історія України
ВК 12	Народне мистецтво України
ВК 13	Етнічна історія Донеччини
ВК 14	Соціально-політична історія Донеччини
ВК 15	Основи екскурсійної роботи
ВК 16	Публічна історія
ВК 17	Інноваційна діяльність в шкільній історичній освіті

**2.2. ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОП
ПРОГРАМНИМ КОМПЕТЕНТНОСТЯМ ТА ПРОГРАМНИМ РЕЗУЛЬТАТАМ НАВЧАННЯ**

ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА			
	Освітні компоненти	Компетентності (ЗК, СК та ПК)	Програмні результати навчання
ОК 1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово,</p> <p>СК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p>	<p>ПРН 2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН 8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.</p>
ОК 2.	Філософія	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки,</p>	<p>ПРН-01. Інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у</p>

психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності

здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН-08. Визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, очікуваних результатів навчання, освітніх потреб здобувачів, використовуючи базові наукові категорії та поняття спеціальності (предметної спеціальності).

ПРН-10. Розвивати у здобувачів ключові та предметні компетентності з предметної спеціальності, формувати готовність до їх практичного застосування

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

<p>ОК 3.</p>	<p>Іноземна мова (за професійним спрямуванням)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності</p>	<p>ПРН 8. <i>Генерує</i> обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.</p>
<p>ОК 4.</p>	<p>Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та</p>	<p>ПРН 6. <i>Називає і пояснює</i> принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, <i>уміє надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.</p>

		<p>форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності</p> <p>СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>СК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p>	
ОК 5.	Фізичне виховання	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p>	<p>ПРН 6. <i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, <i>уміє надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.</p> <p>ПРН 12. <i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p>
ОК 6.	Професійна етика, естетика	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і</p>	<p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності,</p>

характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього

територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. *Знає* основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та *вміє* застосовувати їх у професійній діяльності.

		процесу на засадах партнерства.	
ОК 7	Інформаційні технології	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p>	<p>ПРН 9. <i>Застосовує</i> сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 10. <i>Демонструє</i> володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p>
ОК 8.	Основи медичних знань та цивільного захисту	<p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 7. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я здобувачів у освітньому процесі та позаурочній діяльності; до надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу, протидії та запобігання булінгу, різним проявам насильства та дискримінації.</p>	<p>ПРН-06. Організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних норм, протиепідемічних правил; вживати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти; уміти надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед здобувачів й інших учасників освітнього процесу.</p>

			<p>ПРН-14. Організувати освітній простір із дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти спільно зі здобувачами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.</p>
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
ОК 9.	Інклюзивна освіта	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників</p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 3. <i>Називає і аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 6. <i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, <i>уміє надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.</p>

		<p>освітнього процесу.</p> <p>ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.</p> <p>СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>СК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p>	
ОК 10.	Педагогіка	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової</i></p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 3. <i>Називає і аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі</p>

середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами

компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН 5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 6. *Називає* і *пояснює* принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 10. *Демонструє* володіння сучасними

		<p>навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.</p> <p>СК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>СК 10. (ДДПУ) Здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти).</p>	<p>технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 11. <i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 12. <i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p>
<p>ОК 11.</p>	<p>Психологія</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 5. <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i></p>

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

<p>ОК 12.</p>	<p>Менеджмент, маркетинг, економіка освіти</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти,</p>	<p>ПРН 7. <i>Демонструє</i> знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), <i>оперує</i> базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p>ПРН 11. <i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 12. <i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 15. <i>Знає</i> основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та <i>вміє</i> застосовувати їх у професійній діяльності.</p>
----------------------	---	---	--

		<p>дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p>	
<p>ОК 13.</p>	<p>Математичні методи моніторингу якості освіти</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>СК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і</p>	<p>ПРН 4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН 7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p>ПРН 9. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p>

		<p>оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>СК 10.(ДДПУ) Здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти).</p>	
<p>ОК 14.</p>	<p>Вступ до спеціальності</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>	<p>ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. Уміє інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 15. Знає основи запобігання</p>

		<p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p>	<p>корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та <i>вміє</i> застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 16. <i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p>
<p>ОК 15.</p>	<p>Історія світової та української культури</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами</p>

		<p>розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p>	<p>толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, пояснює і характеризує історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та імплементує знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперує спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p> <p>ПРН 20. Використовує красноріччю складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; розуміє й популяризує історико-культурну спадщину України та світу.</p> <p>ПРН 24. Цінує різноманіття та мультикультурність; вміє ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керується в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p>
<p>ОК 16.</p>	<p>Археологія та стародавня історія України</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і</p>	<p>ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній</p>

характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. *Демонструє* знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, *пояснює* і *характеризує* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 17. *Знає* і *аналізує* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та *імплементує* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 18. *Орієнтується* в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно *оперує* спеціальною термінологією.

ПРН 19. *Демонструє* інтегроване мислення, *пояснює* цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ОК 17.

Середньовічна історія України

ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України,

ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. Уміє інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, пояснює і характеризує історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 17. Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та імплементує знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 18. Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперує

		<p>Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 18.</p>	<p>Нова історія України</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату</p>	<p>ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. Уміє інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та</p>

		<p>історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p><i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. <i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 19.</p>	<p>Основи правознавства з методикою навчання</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 15. <i>Знає</i> основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для</p>

		<p>ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ПК4. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та <i>вміє</i> застосовувати їх у професійній діяльності.</p>
<p>ОК 20.</p>	<p>Новітня історія України</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та</p>

		<p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>співробітництва.</p> <p>ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. Демонструє інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 21.</p>	<p>Історія первісного суспільства та Стародавнього Сходу</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні,</p>	<p>ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. Уміє <i>інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства,</p>

		<p>культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. <i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. <i>Знає</i> і <i>аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. <i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 22.</p>	<p>Історія середніх віків</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення</p>

		<p>громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. <i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. <i>Знає</i> і <i>аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. <i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 23.</p>	<p>Нова історія країн світу</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній</p>

характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. *Демонструє* знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, *пояснює* і *характеризує* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 17. *Знає* і *аналізує* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та *імплементує* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 18. *Орієнтується* в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно *оперує* спеціальною термінологією.

ПРН 19. *Демонструє* інтегроване мислення, *пояснює* цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ОК 24.

Новітня історія країн світу

ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України,

ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. Уміє інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, пояснює і характеризує історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 17. Знає і аналізує сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та імплементує знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 18. Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперує

		<p>Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. <i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 25.</p>	<p>Шкільний курс історії з методикою навчання (за вимогами НУШ)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 20. <i>Використовує</i> кресназавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; <i>розуміє</i> й <i>популяризує</i> історико-культурну спадщину України та світу.</p> <p>ПРН 21. <i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію</p>

		<p>учнів різних вікових категорій.</p> <p>ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.</p> <p>ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p> <p>ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.</p>	<p>щодо суперечливих питань.</p> <p>ПРН 22. <i>Знає</i> зміст шкільних курсів історії, <i>проектує</i> і <i>здійснює</i> навчальний процес, <i>обирає</i> оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії, <i>уміє</i> оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.</p> <p>ПРН 23. <i>Володіє</i> здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.</p> <p>ПРН 24. <i>Цінує</i> різноманіття та мультикультурність; <i>вміє</i> ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва</p> <p>ПРН 25. <i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.</p>
<p>ОК 26.</p>	<p>Шкільний курс громадянської освіти з методикою навчання (за вимогами НУШ)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності,</p>

		<p>громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.</p> <p>ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p> <p>ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.</p>	<p>територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 21. <i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію щодо суперечливих питань.</p> <p>ПРН 23. <i>Володіє</i> здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.</p> <p>ПРН 24. <i>Цінує</i> різноманіття та мультикультурність; <i>вміє</i> ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва</p> <p>ПРН 25. <i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.</p>
<p>ОК 27</p>	<p>Історія Стародавньої Греції і Риму</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової</i></p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в</p>

		<p><i>середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.</p> <p>ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; <i>цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. <i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. <i>Знає</i> і <i>аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 18. <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. <i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>ОК 28.</p>	<p>Курсова робота</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає</p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в</p>

(методика викладання історії)

застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату

освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

ПРН 7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН 9. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

ПРН 10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН 14. Уміє інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних

		<p>історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ПК 4. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.</p> <p>ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p>	<p>дисциплін, <i>пояснює і характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН 17. <i>Знає і аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН 21. <i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію щодо суперечливих питань.</p> <p>ПРН 22. <i>Знає</i> зміст шкільних курсів історії, <i>проектуює</i> і <i>здійснює</i> навчальний процес, <i>обирає</i> оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії, <i>уміє</i> оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.</p>
<p>ОК 29</p>	<p>Шкільна історична освіта в Україні і світі</p>	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства</p>	<p>ПРН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН 14. <i>Уміє інтегрувати</i> в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і</p>

на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.

ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 20. Використовує краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; *розуміє* й *популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 21. *Працює* з джерелами інформації, *інтегрує* їх у зміст навчання історії, *представляє* та *обговорює* відображені в них факти, явища, події, *визначає* власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 22. *Знає* зміст шкільних курсів історії, *проектую* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 23. *Володіє* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 24. *Цінує* різноманіття та мультикультурність; *вміє* ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керується* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва

ПРН 25. *Усвідомлює* цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, *стійко прагне* до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

ОК 30

Історія церкви та релігійної думки в Україні

ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу *на рівні базової середньої освіти*.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України,

ПРН 13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 16. *Демонструє* знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, *пояснює* і *характеризує* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 17. *Знає* і *аналізує* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та *імплементує* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 18. *Орієнтується* в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно *оперує*

		<p>Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН 19. Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p>
<p>OK 31</p>	<p>Навчальна практична підготовка</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти.</i></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і</p>	<p>ПРН 1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН 3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН 5. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p>

мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

СК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та

ПРН 6. *Називає і пояснює* принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення

інтересів кожного з них.

СК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-орієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.

ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 20. *Використовує* краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; *розуміє* й *популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 21. *Працює* з джерелами інформації, *інтегрує* їх у зміст навчання історії, *представляє* та *обговорює* відображені в них факти, явища, події, *визначає* власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 22. *Знає* зміст шкільних курсів історії, *проектую* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 23. *Володіє* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 24. *Цінує* різноманіття та мультикультурність; *вміє* ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керується* в педагогічній діяльності

			<p>принципами толерантності, діалогу й співробітництва</p> <p>ПРН 25. <i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.</p>
<p>ОК 32</p>	<p>Виробнича практична підготовка (предметно-фахова)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 2. <i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН 3. <i>Називає</i> і <i>аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 4. <i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично <i>оцінює</i> результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН 5. <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з</p>

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

СК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування

них.

ПРН 6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес

на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

СК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.

ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 20. *Використовує* краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; *розуміє* й *популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 21. *Працює* з джерелами інформації, *інтегрує* їх у зміст навчання історії, *представляє* та *обговорює* відображені в них факти, явища, події, *визначає* власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 22. *Знає* зміст шкільних курсів історії, *проектуює* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 23. *Володіє* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 24. *Цінує* різноманіття та мультикультурність; *вміє* ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних

			<p>цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва</p> <p>ПРН 25. <i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.</p>
ОК 33	Виробнича практична підготовка (педагогічна)	<p>ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу <i>на рівні базової середньої освіти</i>.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у</p>	<p>ПРН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 2. <i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН 3. <i>Називає</i> і <i>аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 4. <i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; <i>критично оцінює</i> результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН 5. <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з</p>

розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 11. (ДДПУ). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

СК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

СК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

СК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

СК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

СК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення,

урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, *уміє надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

СК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

СК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.

ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

ПРН 14. *Уміє інтегрувати* в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; *цінувати* різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.

ПРН 20. *Використовує* краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; *розуміє* й *популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 21. *Працює* з джерелами інформації, *інтегрує* їх у зміст навчання історії, *представляє* та *обговорює* відображені в них факти, явища, події, *визначає* власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 22. *Знає* зміст шкільних курсів історії, *проектуює* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

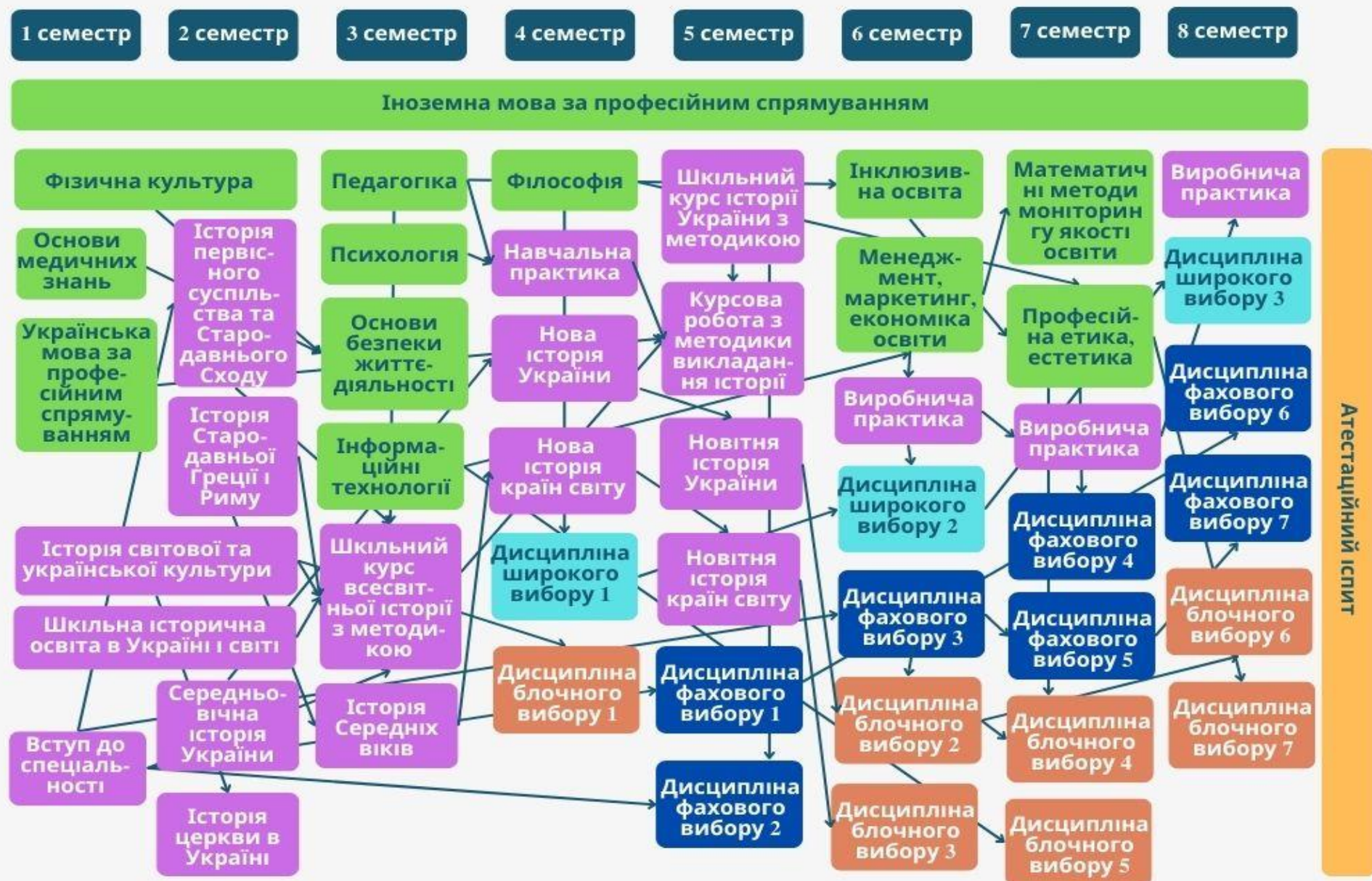
ПРН 23. *Володіє* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 24. *Цінує* різноманіття та мультикультурність; *вміє* ідентифікувати себе у

			системах загальнолюдських і національних цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва
--	--	--	--

ПРН 25. *Усвідомлює* цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, *стійко прагне* до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

2.3. Структурно-логічна схема ОП "Середня освіта. Історія"

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) освітнього рівня бакалавр здійснюється у формі атестаційного іспиту.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит за спеціальністю / предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) перевіряє досягнення програмних результатів навчання, визначених цією освітньою програмою. «Екзамен з історії та методики навчання історії» за спеціальністю / предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) включає питання з таких навчальних дисциплін: історія України; всесвітня історія; історичне краєзнавство; джерелознавство історії України; шкільний інтегрований курс історії та громадянської освіти та методика її навчання. Структура білету атестаційного іспиту «Екзамен з історії та методики навчання історії» передбачає 30 тестових завдань, серед яких: 6 завдань з історії України; 6 завдань з всесвітньої історії; 4 завдання з історичного краєзнавства; 4 завдання з джерелознавства історії України; 8 завдань з шкільного курсу історії та громадянської освіти та методики її навчання. Кожен білет екзамену має наступну структуру: 8 завдань – (закритої форми) з вибором однієї правильної відповіді; 4 завдання – (закритої форми) з вибором двох правильних відповідей; 8 завдань – (закритої форми) на встановлення відповідності; 8 завдань – (відкритої форми) – структуровані завдання з короткою відповіддю; 2 завдання – (відкритої форми) – завдання з розгорнутою відповіддю.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти бакалавр із присвоєнням кваліфікації: **Бакалавр освіти за спеціальністю «Середня освіта (історія та громадянська освіта)».** **Вчитель історії та громадянської освіти.**

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ПРОГРАМНИМ РЕЗУЛЬТАТАМ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»**

	ПК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8	ПК9	ПК10	
ПРН1	+	+	+									+													+	+					+		+		
ПРН2	+			+			+																						+		+	+			
ПРН3	+				+	+									+	+								+	+								+		
ПРН4	+						+							+	+		+							+	+										+
ПРН5	+	+		+			+	+	+											+	+														
ПРН6	+		+							+					+					+	+		+												
ПРН7	+					+		+																						+					
ПРН8	+									+					+		+													+					
ПРН9	+						+								+		+		+					+	+						+			+	+
ПРН10	+														+		+														+	+			
ПРН11	+																	+				+													
ПРН12	+									+													+												
ПРН13	+						+	+	+				+										+											+	
ПРН14	+		+				+				+	+			+					+	+										+				+
ПРН15	+	+											+																						
ПРН16	+								+											+															
ПРН17	+	+	+											+										+	+	+	+	+			+				
ПРН18	+																							+	+	+		+	+		+		+	+	
ПРН19	+									+					+		+										+			+		+		+	
ПРН20	+																+							+	+										+
ПРН21	+																+							+	+										+
ПРН22	+								+															+	+		+			+	+	+			+
ПРН23	+															+														+	+	+		+	
ПРН24	+										+	+	+		+									+							+	+			+
ПРН25	+										+	+												+					+	+	+				+

**5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»**

	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8	ПК9	ПК10		
OK1	+		+								+			+										+											
OK2	+	+		+			+		+						+																				
OK3	+	+						+	+		+	+																							
OK4	+			+			+					+																							
OK5	+	+									+	+		+							+														
OK6	+										+		+																						
OK7	+					+	+		+		+	+		+									+												
OK8	+	+			+									+																					
OK9	+																																		
OK10	+					+		+			+	+				+				+	+														
OK11	+	+	+			+	+				+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+											
OK12	+						+				+		+	+		+				+		+	+												
OK13	+	+				+	+		+		+	+		+						+															
OK14	+	+	+		+								+	+					+				+	+											
OK15	+							+	+		+															+	+								
OK16	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK17	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK18	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK19	+							+	+		+		+													+	+	+		+	+				
OK20	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK21	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK22	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK23	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK24	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK25	+							+	+		+														+	+	+		+	+	+				
OK26	+							+	+		+														+	+	+		+	+					
OK27	+							+	+		+																			+	+	+	+	+	+
OK28	+							+	+		+									+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	
OK29	+							+	+		+									+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	
OK30	+	+	+	+	+									+		+								+	+	+	+		+	+				+	
OK31	+	+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	
OK32	+	+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	
OK33	+	+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									+	+	+	+

6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33		
ПРН1			+						+	+	+	+																	+	+	+	+		
ПРН2		+																													+	+	+	
ПРН3									+	+	+																				+	+	+	
ПРН4											+			+																	+	+	+	
ПРН5											+	+																			+	+	+	
ПРН6					+	+			+	+	+	+																			+	+	+	
ПРН7											+		+	+																+	+	+	+	
ПРН8		+	+	+																											+			
ПРН9								+						+																	+			
ПРН10			+					+			+			+																	+			
ПРН11							+				+	+	+																		+	+	+	
ПРН12						+	+				+	+	+																		+	+	+	
ПРН13	+												+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН14	+		+				+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН15						+						+		+						+														
ПРН16	+														+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+			
ПРН17															+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+				
ПРН18															+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ПРН19															+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ПРН20															+														+	+		+	+	+
ПРН21																													+	+	+	+	+	+
ПРН22																													+	+	+	+	+	+
ПРН23																													+	+		+	+	+
ПРН24															+														+	+		+	+	+
ПРН25																													+	+		+	+	+

7. МАТРИЦЯ СПІВВІДНЕСЕННЯ ЗК, СК, ПРН, ВИЗНАЧЕНИХ ОП, З КОМПЕТЕНТНОСТЯМИ ТА ПРОФЕСІЙНИМИ ФУНКЦІЯМИ, ВИЗНАЧЕНИМИ ПРОФЕСІЙНИМ СТАНДАРТОМ

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ФУНКЦІЇ, визначені Професійним стандартом ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО

ЗК, СК, ПК, ПРН, визначені ОП

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність)	ЗК5, ЗК7,ЗК8, ЗК10, ПРН13, ПРН14, ПРН23
ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність)	ЗК6, ЗК11, СК6, СК8, ПРН11, ПРН23
ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)	ЗК8, ЗК10, ПК5, ПК9, ПРН13, ПРН14, ПРН19, ПРН23
ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до своїх обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність)	ЗК1, ЗК5, ЗК6, ЗК11, СК3, СК6, СК8, ПК9, ПРН03,ПРН11, ПРН14, ПРН24
ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення і розв'язання проблем, ініціативності і підприємливості (підприємницька компетентність)	ЗК1, ЗК5, СК7, СК10, ПРН08, ПРН12, ПРН13

Трудові функції та професійні компетентності вчителя.

А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

А.1. мовно-комунікативна	ЗК3, СК2, ПРН02, ПРН08, ПРН20
А 2. предметно-методична	ЗК2, СК1, СК3, СК4, СК10, ПК1, ПК2, ПК3, ПК5, ПК7, ПК8, ПРН01, ПРН03, ПРН05, ПРН07, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН19, ПРН21, ПРН22
А 3. інформаційно-цифрова	ЗК4, ПК6, ПРН09, ПРН10

Б. партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б 1. психологічна	ЗК6, ЗК9, ЗК11, СК6, СК7, СК8, ПРН01, ПРН03, ПРН05, ПРН06, ПРН24
Б 2. емоційно-етична	ЗК7, ЗК10, СК6, СК8, ПРН22, ПРН23, ПРН24
Б3. педагогічне партнерство	ЗК6, ЗК8, ЗК10, ЗК11, СК6, СК8, ПРН01, ПРН05, ПРН06, ПРН23

В. Участь в організації безпечного та здорового середовища

В 1. інклюзивна	ЗК10, СК3, СК7, ПРН06, ПРН23
В 2. здоров'язберезувальна	ЗК9, СК7, ПРН06
В 3. проектувальна	ЗК1, СК1, СК10, ПРН04, ПРН06, ПРН18

Г. Управління освітнім процесом

Г 1. прогностична	ЗК5, СК3, СК9, ПК4, ПРН03, ПРН06
Г 2. організаційна	ЗК5, СК10, ПРН04, ПРН22
Г 3. оцінювально-аналітична	ЗК1, СК5, СК9, ПК4, ПК10, ПРН05, ПРН12

Д. Безперервний професійний розвиток

Д 1. інноваційна	ЗК2, ЗК11, СК1, ПК4, ПРН07, ПРН18
Д 2. рефлексивна	ЗК1, СК9, ПК10, ПРН12
Д 3. здатність до навчання впродовж життя	ЗК11, СК9, ПК10, ПРН12, ПРН24

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на факультеті гуманітарної та економічної освіти ДДПУ, зокрема за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), функціонує відповідно до положень щодо системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», що розміщені за посиланням <http://ddpu.edu.ua/index.php/navihatsiia/reiestr-normatyvnoi-bazy>

Гарант освітньої програми, кандидат історичних наук,
доцент, доцент кафедри філософії, історії та

соціально-гуманітарних дисциплін

Н.М. Шалашна